

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/179/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114231431
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114231431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom: Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: E. D.E., H. XX.X.XXXX, R. S.: Š., o zaplatenie 5.285,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č. k. 4C/212/2014 - 56 zo dňa 24.3.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č. k. 4C/212/2014 - 56 zo dňa 24.3.2017 v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá v časti vyčísleného úroku vo výške 1 156,40 eur, vyčíslených poplatkov v sume 60,- eur, úroku vo výške 15,9% ročne z nezaplatennej istiny od 4.11.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov od 4.11.2014 do zaplatenia, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie.

II. Odvolací súd vo zvyšku napadnutého výroku, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá, rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č. k. 4C/212/2014 - 56 zo dňa 24.3.2017 p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom č. k. 4C/212/2014 - 56 zo dňa 24.3.2017 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 5. 285,91 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 7.11.2013 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 52%.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 2.10.2012 uzavreli žalobca a žalovaná písomnú zmluvu o úvere. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej peňažné prostriedky vo výške 5. 500,- eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s úverovým úrokom 15,9 % ročne a spolu s poplatkom za správu úverového účtu 1,99 eur mesačnými splátkami po 91,89 eur, vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca počnúc dňom 15.10.2012, pri ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) 18,06 % a priemernej RPMN 19,59 %. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý dňom 16.9.2022, po úhrade 120 splátok. Celková istina, ktorú mala žalovaná žalobcovi zaplatiť bola 11. 265,60 eur. Žalovaná žalobcovi zaplatila spolu 214,09 eur. Listom zo dňa 15.10.2013 žalobca žalovanej oznámil, že rozhodol o predčasnej splatnosti úveru a vyzval ju k uhradeniu zostávajúcej úverovej istiny 5. 611,49 eur s príslušenstvom do 6.11.2013. Výška splatného dlhu žalovanej uplatnená v žalobe pozostáva z úverovej istiny 5. 285,91 eur, úverového úroku 1. 156,40 eur, vyčísleného do 4.11.2014, úroku z omeškania 454,23, eur vyčísleného do 4.11.2014, poplatkov 60,-eur. Ďalej si žalobca uplatňuje úverový úrok 15,9 % ročne z nezaplatennej úverovej istiny od 4.11.2014 do zaplatenia a úrok z omeškania 8% ročne z nezaplatennej úverovej istiny a nezaplatených úrokov od 4.11.2014 do zaplatenia.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 261 odsek 3 písmeno d/, § 488, § 489, 497, § 499, § 502 odsek 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení k času uzavretia predmetnej zmluvy, podľa § 52 odsek 1,2,3,4, § 53 odsek 1,2,3,5, § 563, § 517 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení k času zavretia predmetnej zmluvy, podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, podľa § 1 odsek 1,2,8, § 2 písmená a/,b/,d/, § 9 odsek 1,2, § 11 odsek 1 písmeno a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení k času uzavretia predmetnej zmluvy a podľa § 2 odsek 1 písmeno a/,b/, § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení k času zavretia predmetnej zmluvy. Súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na povahu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, keď žalobca vystupoval ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, keď zmluvu podpísala ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby, je prejednávany úverový vzťah spotrebiteľským právnym vzťahom podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere predstavuje osobitný zmluvný typ záväzku upravený zákonom č. 129/2010 Z. z., ktorý osobitne upravuje náležitosti zmluvy a v ostatných náležitostiach odkazuje na úpravu ustanovení v Občianskom zákonníku. Špeciálna právna úprava (v tomto prípade teda zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako i § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka) má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou vyjadrenou v Obchodnom zákonníku, ktorý zmluvu o úvere upravuje ako absolútny obchodno - záväzkový zmluvný vzťah. Z tohto dôvodu potom súd prvej inštancie právny vzťah strán sporu posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z.

4. Súd prvej inštancie ustálil, že žalovaná vyčerpala úver v sume 5. 500,- eur, ktorý uhradila len čiastočne vo výške 214,09 eur. Je to rozdiel medzi poskytnutým úverom v sume 5.500,- eur a žalobcom tvrdenu nezaplatenou istinou v sume 5 285,91 eur, ktoré skutkové tvrdenie považoval súd prvej inštancie za nesporné, vzhľadom na nepopretie tohto skutkového tvrdenia žalobcu žalovanou. Žalovaná sa pre nesplácanie úveru riadne a včas dostala do omeškania. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca, ako úverový veriteľ, výšku mesačnej splátky určil len jednou sumou 91,89 eur bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma z toho pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky, čím sa dostal do rozporu s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, úroky možno požadovať do zaplatenia, a to aj predčasného, je úplne vylúčené, aby suma celkových úrokov bola pojatá do splátok, respektíve súčtu splátok. Z dôvodu absencie skladby úverových splátok súd prvej inštancie predmetný úver považoval podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovaná uhradila žalobcovi z poskytnutého úveru v sume 5.500,- eur len sumu 214,09 eur, súd prvej inštancie priznal žalobcovi istinu 5 285,91 eur, ktorá je rozdielom reálne poskytnutých peňažných prostriedkov a zaplatenej časti úveru.

5. Ďalej súd prvej inštancie ustálil, že žalovaná sa nesplnením peňažného záväzku voči žalobcovi dostala do omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tým žalobcovi vznikol, popri nároku na zaplatenie dlžnej istiny aj nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy 5.285,91 eur, a to v zákonnej výške 8,50 % ročne od 7.11.2013 (odo dňa nasledujúceho po dni určenom žalobcom žalovanej vo výzve na predčasné splatenie úveru zo dňa 15.10.2013, v ktorej jej žalobca oznámil, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, a vyzval ju na uhradenie celej zostávajúcej istiny úveru vo výške 5.611,49 eur s príslušenstvom najneskôr do 6.11.2013). Vzhľadom na to, že žalobca si uplatnil úrok z omeškania len vo výške 8,00 % ročne, hoci mu vznikol nárok za úrok z omeškania vo výške 8,50 % ročne, súd prvej inštancie žalobcovi priznal úrok z omeškania v sadzbe, v akej si ju žalobca uplatnil a to zo sumy 5.285,91 eur od 7.11.2013 do zaplatenia.

6. Žalobcom uplatnené nároky na zaplatenie úroku vyčísleného vo výške 1 156,40 eur, poplatkov vyčíslených v sume 60,- eur, úroku vo výške 15,9 % ročne z nezaplatennej istiny od 4.11.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov od 4.11.2014 do zaplatenia, súd prvej inštancie s poukazom na dôvody vyššie uvedené zamietol.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 odsek 1 CSP a percentuálne vyhodnotil pomer úspech strán sporu.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá. Žalobca súdu prvej inštancie vytýka, že vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP) a teda niektoré z náležitostí, ktoré má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, sú v samotnom texte zmluvy a ďalšie sú vo VOP a obchodných podmienkach (OP). Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky (v súdnej veci 91,89 eur). Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedeným amortizácie istiny a úrokov, vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok, a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká. Skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Výška anuitnej splátky sa nemení. Plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Z uvedeného vyplýva, že na začiatku úverového vzťahu najväčší podiel celej splátky bude tvoriť úrok a naopak na konci bude najväčší podiel splátky predstavovať istina, čiže každou ďalšou splátkou sa splácaný úrok znižuje a splácaná istina sa zvyšuje. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou sadzobníka, a ktoré stanovujú, kedy je ktorý poplatok splatný. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Bod 2.5.5. OP (účinné do 30.6.2015) určuje poradie uspokojovania pohľadávky nasledovne: všetky platby, ktoré banka v priebehu splácania úveru prijme od klienta (alebo tretej osoby) na splatenie úveru, sa započítavajú na úhradu pohľadávok banky voči klientovi v nasledovnom poradí: dlžná a splatná istina, ako prvá v poradí; dlžné a splatné úroky, ako druhé v poradí; dlžné a splatné úroky z omeškania a zmluvné pokuty, ako tretie v poradí; dlžné a splatné odmeny, poplatky, výdavky a iné náklady banky ako štvrté v poradí; pričom konkrétnu pohľadávku v rámci príslušného poradia, na ktorú bude platba započítaná určí banka s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu. Žalobca v odvolaní poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 12Co/149/2016 - 60 zo dňa 15.2.2017 a na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 6Co/68/2017 - 46 zo dňa 28.2.2017 z obsahu ktorých vyplýva, že rovnaké závery súdu prvej inštancie v obdobných veciach neboli správne v určení, že úver mal byť bezúročný a bez poplatkov. Žalobca zdôraznil, že zo zmluvy je zrozumiteľne jasné, že splátka vo výške 91,89 eur pozostáva z úroku 15,90 % ročne, a že zvyšok tvorí istina. Žalovaná dobrovoľne vstúpila do zmluvného vzťahu so žalobcom a podpísala zmluvu, z ktorej vyplývalo, čo má žalobcovi vrátiť (celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť), kedy má tak urobiť (splatnosť splátky), v akej výške (splatnosť mesačnej splátky) a ako dlho má tak robiť (splatnosť úveru). Z uvedených dôvodov žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu.

9. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

10 Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP). Vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá nie je čiastočne vecne správne.

11. V súdnej veci sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplattenia 1.) úverovej istiny 5. 285,91 eur, 2.) nezaplattených úverových úrokov 1. 156,40 eur vyčíslených do 4.11.2014, 3.) nezaplattených úrokov z omeškania 454,23 eur, vyčíslených do 4.11.2014, 4.) poplatkov 60,- eur, 5.) úverového úroku 15,9 % ročne z úverovej istiny od 4.11.2014 do zaplattenia, 6.) úroku z omeškania 8 % ročne z nezaplattenej úverovej istiny a nezaplattených úrokov od 4.11.2014 do zaplattenia.

12. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobcovi nárok na zaplattenie istiny 5 285,91 eur spolu s úrokom z omeškania 8 % ročne od 7.11.2013 do zaplattenia, do ktorého subsumoval aj vysporiadenie nároku na úrok z omeškania vyčíslený do 4.11.2014 pevnou sumou 454,23 eur. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní týchto nárokov nadobudlo právoplatnosť, pretože proti tomuto výroku napadnutého rozsudku odvolanie podané nebolo.

13. V danom konaní nebolo sporným, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že obsahuje výšku úverového úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Sporným bolo to, či predmetná úverová zmluva obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 odsek 2 písmeno l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

14. Anuitná splátka je rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. Splácanie anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity) znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru (anuita) je rovnaká (s výnimkou poslednej splátky) a skladá sa z časti splátky istiny úveru (amortizácia úveru) a časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Pomer istiny a riadnych úrokov z úveru sa v priebehu splácania úveru mení. Poslednou splátkou úveru sa splatí zostatok úveru aj so zvyšným príslušenstvom. Anuitnou splátkou sa teda v danom prípade rozumie splátka, ktorá má rovnakú (nemennú) výšku počas celej doby platnosti úveru; v závislosti od splácania (priebehu amortizácie) úveru sa však mení vnútorná skladba anuitnej splátky (klesá v nej podiel úrokov a zvyšuje sa podiel istiny).

15. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splattenia.

16. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

17. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splattenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom

Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto Smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

18. Podľa § 9 ods. 2 písmeno k) , l) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (písmeno k). Právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (písmeno l/).

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 odsek 1.

20. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z. je uvedené, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/ EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

21. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> je zdôraznený zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

22. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu Smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia Smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok Smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

23. Rozsudok Európskeho súdneho dvora konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než

sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k), neskôr l) zákona č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

24. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/146/2017 <<http://merit.slv.cz/3Cdo/146/2017>> zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd eurokonformným výkladom dospel k záveru, že predmetné ustanovenie § 9 odsek 2 písmeno k/ zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nie je potrebné uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenal, že aj v zmysle Rozsudku Európskeho súdneho dvora zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

25. Odvolací súd v predmetnej veci poukazuje na to, že právo žalovanej vyžiadať si bezplatne výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky je dané ustanovením § 9 odsek 2 písmeno l/ zákona č. 129/2010 Z. z. a malo by byť explicitne vyjadrené aj v úverovej zmluve. K tomu však treba uviesť to, že absencia tejto náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemá za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, ako to vyplýva z ustanovenia § 11 odsek 1 písmeno a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom k času uzavretia zmluvy.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd, po skonštatovaní, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky splnenia náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 odsek 2 písmeno k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či prejednávany úver je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov, postupom podľa § 389 odsek 1 písmeno c/ a podľa § 391 odsek 1 CSP vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti o zaplatenie vyčíslených úverových úrokov 1. 156,40 eur, poplatkov 60,- eur, úverového úroku v sadzbe 15,9% ročne z úverovej istiny od 4. 11. 2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatených úverových úrokov (bod 23 odôvodnenia) zrušil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude v právoplatne neskončenej časti daného sporu zaoberať vecnou aj právnou správnosťou a opodstatnenosťou žalobcom uplatnených nárokov na úroky a poplatky, ktoré nepodrobil prieskumu právnej dôvodnosti z pohľadu výsledkov dokazovania. Odvolací súd upriamuje pozornosť súdu prvej inštancie na to, že v žalobe žalobcu absentuje vo vzťahu k nároku na úroky a poplatky, ktoré žalobca vyčíslil pevnou sumou, individualizácia týchto nárokov tak, aby bolo zrejmé, kedy tieto nároky vznikli (spôsob výpočtu), ktorý nedostatok je potrebné odstrániť.

27. Z obsahu napadnutého rozsudku (body 20, 21, 23 odôvodnenia) vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania vyčíslený do 3. 11. 2014 pevnou sumou 454,23 eur a od 4.11.2014 uplatnený z úverovej istiny 5. 285,91 eur v sadzbe 8 % ročne až do zaplatenia, súd prvej inštancie vysporiadal výrokom, ktorým žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 8% ročne z dlžnej úverovej istiny 5. 285,91

eur od 7.11.2013, ktorý je prvým dňom omeškania po tom, ako sa stal zročným celý zosplatnený úverový dlh. Popísanie rozhodujúcich okolností pre výpočet úroku z omeškania pevnou sumou 454,23 eur za čas do 4.11.2014 v žalobe chýba (nie je zrejmé od kedy žalobca tento úrok z omeškania vyčíslený pevnou sumou počíta), pričom súd prvej inštancie k odstráneniu tohto nedostatku žaloby nepristúpil. Len obdobiu omeškania žalovanej s úhradou úverovej istiny 5. 285,91 eur za čas od 7.11.2013 (čas od kedy súd prvej inštancie priznal úrok z omeškania, a ktorý je obsiahnutý v úroku z omeškania uplatneného pevnou sumou 454,23 eur) do 3.11.2014 (posledný deň ku ktorému si žalobca uplatnil úrok z omeškania vyčíslený pevnou sumou 454,23 eur), pri úročení úrokom z omeškania 8 % ročne by zodpovedala istina 419,39 eur. Z toho je zrejmé, že žalobcovi bol nárok na úrok z omeškania (uplatnený pevnou sumou 454,23 eur do 3.11.2014 a následne sadzbou 8% z istiny 5. 286,91 eur od 4.11.2014 až do zaplatenia) priznaný v nižšom rozsahu, ako si ho v žalobe uplatnil. Potom však rozdiel medzi nárokom uplatneným a nárokom priznaným bol tiež vysporiadaný výrokom, ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že vo zvyšku žalobu zamietla. Žalobca v odvolaní neuviedol žiaden argument, ktorým by spochybnil správnosť napadnutého rozsudku v tejto časti. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania vyčíslený sumou 454,23 eur potvrdil, podľa § 387 odsek 1 CSP.

28. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne zároveň aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 odsek 1 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).